

Bilag 1

Cases med eksempler på bødeniveauer

til Evaluering af initiativ 12 *Grove overtrædelser skal give højere bøde*

Case 1-7 indeholder eksempler fra praksis for overtrædelser af arbejdsmiljøloven efter 1. januar 2016, og hvor en eller flere af strafsikringsbestemmelserne er bragt i anvendelse. I de enkelte eksempler vil bødeniveauet efter de nugældende regler blive sammenholdt med bødeniveauet, der var gældende før indførelsen af strafsikringsreglerne.

Eksemplerne er beskrevet, så det fremgår hvilke oplysninger, der ligger til grund for vurderingen af, at bøden skærpes efter en eller flere af de nye særligt skærpende omstændigheder.

Eksemplerne er spredt, så der er forskellige arbejdsmiljøproblemer (AMP), som danner baggrund for anvendelsen af de nye særligt skærpende omstændigheder.

Eksemplerne fra praksis på gentagelsestilfælde beskriver bødeniveauet før og efter indførelsen af strafsikringsbestemmelsen om gentagelse, herunder også konsekvensen af bortfaldet af den procentvise gentagelsesvirkning for gentagelsestilfælde inden for samme eller lignende forhold.

Case 1 – AMP Transport-, løfte- og Hejseudstyr – Stor virksomhed: 63 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i den konkrete sag, som følge af initiativ 12: +12.500 kr.

I forbindelse med påfyldning af sand i en udgravning anvendte et aktieselskab en traktor med påmonteret sandudlægger uden, at anvendelsen var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig. En ansat (håndmand) befandt sig under arbejdet indenfor maskinens risikozone, hvilket bevirkede, at den ansatte blev ramt i ansigtet og pådrog sig en skade, da traktoren på grund af en fejl i koblingen gav et ryk under bakning.

Overtrædelsen skete i 2017, og bøden skulle derfor fastsættes efter de nye strafskærpselsesregler.

Arbejdstilsynet har indstillet til politiet, at selskabet pålægges en bøde på 52.500 kr. Sagen er endnu ikke afgjort endeligt.

Bøden er fastsat med udgangspunkt i en grundbøde på 20.000 kr., da der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Der er herefter lagt 10.000 kr. til grundbøden, da en ansat er kommet til skade, og der således i sagen foreligger en skærpene omstændighed efter arbejdsmiljølovens § 82, stk. 4, nr. 1. Da selskabet har 63 ansatte, er bøden slutteligt differentieret med 75 %, jf. arbejdsmiljølovens § 82, stk. 6. Det fremgår af denne bestemmelse, at der ved arbejdsgiverens overtrædelser af arbejdsmiljøloven skal ligges vægt på virksomhedens størrelse ved strafudmålingen.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Skærpene omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1	10.000 kr.
Differentiering, § 82, stk. 6 (75 %)	<u>22.500 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	52.500 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Differentiering, jf. dagældende § 82, stk. 4 (75 %)	15.000 kr.
Skærpene omst., jf. dagældende jf. § 82, stk. 5, nr. 1	<u>5.000 kr.</u>

Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler **40.000 kr.**

Case 2 – AMP Fald til lavere niveau – Meget stor virksomhed: > 100 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i case 2, som følge af initiativ 12: +15.000 kr.

I forbindelse med nedtagning af et stillads arbejdede en ansat i et aktieselskab på stilladset uden, at det var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Den ansatte arbejdede således på øverste stilladsdæk i 3,6 meters højde tæt ved enden af stilladset, og mens han lænede sig ud over en ca. 0,4 meter høj knæliste uden anden sikring mod nedstyrtningsfaren end knælisten. Der var derfor fare for, at den ansatte kunne falde ned og pådrage sig personskade.

Overtrædelsen skete i 2017, og bøden skulle derfor fastsættes efter de nye strafskærpelsesregler.

Arbejdstilsynet har indstillet til politiet, at selskabet pålægges en bøde på 60.000 kr. Sagen er endnu ikke afgjort endeligt.

Bødepåstanden tager udgangspunkt i en grundbøde på 20.000 kr., idet der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Der er herefter tillagt 10.000 kr. til grundbøden, idet der i forbindelse med overtrædelsen foreligger en skærpende omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1, da der under arbejdet var fremkaldt fare for, at en ansat kunne komme til skade. Da virksomheden har 165 ansatte er der slutteligt foretaget en differentiering af bøden med 100 % efter lovens § 82, stk. 6. Det fremgår af denne bestemmelse, at der ved arbejdsgiverens overtrædelser af arbejdsmiljøloven skal ligges vægt på virksomhedens størrelse ved strafudmålingen.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Skærpende omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1	10.000 kr.
Differentiering, § 82, stk. 6 (100 %)	<u>30.000 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	60.000 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Differentiering, jf. dagældende § 82, stk. 4 (100 %)	20.000 kr.
Skærpende omst., jf. dagældende jf. § 82, stk. 5, nr. 1	<u>5.000 kr.</u>

Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler **45.000 kr.**

Case 3 AMP – Nedfald af genstande, sammenstyrtning m.m. – Mellemstor virksomhed: 19 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i case 3, som følge af initiativ 12: +40.000 kr.

I forbindelse med udførelse af svejsearbejde på rør i en udgravning arbejdede to ansatte fra et aktieselskab i udgravningen uden, at det var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. De ansatte arbejdede således knæliggende i en ca. 2 meter dyb og 2 meter bred udgravning, hvor siderne i udgravningen var lodrette, og hvor der på den ene side lå opgravet sand og jord i ca. 2 meters højde uden, at der var truffet effektive foranstaltninger mod jordskred. Der var derfor fare for, at begge ansatte kunne pådrage sig alvorlig personskade.

Overtrædelsen skete i 2016, og en bøde skal derfor fastsættes efter de nye strafskærpelsesregler.

Arbejdstilsynet har indstillet til politiet, at selskabet pålægges en bøde på 105.000 kr. Sagen er endnu ikke afgjort endeligt.

Bøden er fastsat med udgangspunkt i en grundbøde på 40.000 kr., da der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljøloven, der er forbundet med en generel fare for så alvorlige ulykker, at der udmåles en større grundbøde en sædvanligt. Der er herefter lagt 10.000 kr. til grundbøden, da der ved overtrædelsen blev fremkaldt fare for, at en person kunne komme til skade, og der således i sagen foreligger en skærpene omstændighed efter arbejdsmiljølovens § 82, stk. 4, nr. 1. Der er herefter ydeligt lagt 20.000 kr. til grundbøden, da der ved overtrædelsen var fare for, at flere personer kunne komme til skade, og der således foreligger særligt skærpene omstændigheder efter arbejdsmiljølovens § 82, stk. 5, nr. 3. Da selskabet har 20 ansatte, er bøden slutteligt differentieret med 50 %, jf. arbejdsmiljølovens § 82, stk. 6. Det fremgår af denne bestemmelse, at der ved arbejdsgiverens overtrædelser af arbejdsmiljøloven skal ligges vægt på virksomhedens størrelse ved strafudmålingen.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	40.000 kr.
Skærpene omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1	10.000 kr.
Særligt skærpene omstændigheder, jf. § 82, stk. 5, nr. 3	20.000 kr.
Differentiering, § 82, stk. 6 (50 %)	<u>35.000 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	105.000 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	40.000 kr.
Differentiering, jf. dagældende § 82, stk. 4 (50 %)	20.000 kr.
Skærpene omst., jf. dagældende § 82, stk. 5, nr. 1	<u>5.000 kr.</u>

Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler **65.000 kr.**

Case 4 - AMP – Fald til lavere niveau – Lille virksomhed: 4 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i case 4, som følge af initiativ 12: +25.000 kr.

I forbindelse med en nedbrydningsentreprise arbejdede to ansatte fra et anpartsselskab fra et stillads i 2,5 meters højde uden, det var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der var således ikke truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtningsfaren, idet de ansatte arbejdede fra stilladsdækket med nedtagning af plader over en port, selvom der ikke var opsat et rækværk bestående af håndliste, knæliste og fodliste. Stilladset var alene monteret med en knæliste, hvorfor der var fare for nedstyrtning med skade til følge for begge de ansatte.

Overtrædelsen skete i 2016, og en bøde skal derfor fastsættes efter de nye strafskærpselsesregler.

Arbejdstilsynets bødepåstand i sagen var 50.000 kr. Afgjort endeligt af Vestre Landsret med en bøde på 50.000 kr.

Bøden er fastsat med udgangspunkt i en grundbøde på 20.000 kr., da der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Der er herefter lagt 10.000 kr. til grundbøden, da der ved overtrædelsen blev fremkaldt fare for, at en person kunne komme til skade, og der således i sagen foreligger en skærpene omstændighed efter arbejdsmiljølovens § 82, stk. 4, nr. 1. Der er herefter ydeligt lagt 20.000 kr. til grundbøden, da der ved overtrædelsen var fare for, at flere personer kunne komme til skade, og der således foreligger særligt skærpene omstændigheder efter arbejdsmiljølovens § 82, stk. 5, nr. 3. Da selskabet alene havde 4 ansatte blev bøden ikke differentieret, jf. arbejdsmiljølovens § 82, stk. 6.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Skærpene omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1	10.000 kr.
Særligt skærpene omstændigheder, jf. § 82, stk. 5, nr. 3	<u>20.000 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	50.000 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Skærpene omstændighed, jf. dagældende § 82, stk. 5, nr. 1	<u>5.000 kr.</u>

Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler **25.000 kr.**

Case 5 - AMP Øvrige ulykkesrisici – Meget stor virksomhed: 111 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i case 5, som følge af initiativ 12: +45.000 kr.

Et aktieselskab foretog el-arbejde i marts 2016 i form af installation og tilslutning af en Canalis el-skinne, uden, at arbejdet blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. En ansat, der arbejdede i den ene ende af skinnen, satte således strøm til skinnen, selvom en anden ansat udførte arbejde i skinnens anden ende, hvilket bevirkede, at den anden ansatte blev udsat for elektrisk stød og fik forbrændinger på den ene hånd.

Overtrædelsen skete i 2016, og en bøde skal derfor fastsættes efter de nye strafskærpselsesregler.

Arbejdstilsynet bødepåstand i sagen var 100.000 kr. Virksomheden har vedtaget et udenretligt bødeforlæg fra politiet på samme beløb.

I den konkrete sag tager bødepåstanden udgangspunkt i en grundbøde på 20.000 kr., idet der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Der er herefter lagt 10.000 kr. til grundbøden, idet der i forbindelse med overtrædelsen foreligger skærpende omstændigheder, da en ansat kom til skade ved overtrædelsen, jf. § 82, stk. 4, nr. 1. Der er herefter lagt 20.000 kr. til grundbøden, idet virksomheden tidligere (februar 2012) har vedtaget en bøde for en grov (ligeartet) overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen (dødsulykke i forbindelse med uforsvarlig udførelse af el-arbejde), jf. § 82, stk. 5, nr. 4. Da virksomheden har 111 ansatte er der slutteligt foretaget en differentiering af bøden med 100 % efter lovens § 82, stk. 6.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Skærpende omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1	10.000 kr.
Særligt skærpende omstændigheder, jf. § 82, stk. 5, nr. 4	20.000 kr.
Differentiering, § 82, stk. 6 (100 %)	<u>50.000 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	100.000 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Differentiering, jf. dagældende § 82, stk. 4 (100 %)	20.000 kr.
Skærpende omstændighed, jf. dagældende § 82, stk. 5, nr. 1	5.000 kr.
Gentagelsesvirkning af ligeartet tidligere straf i et andengangstilfælde indenfor 4 år, men senere end 2 år, jf. retspraksis (25 %)	<u>11.250 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler (afrundet fra 56.250 kr.)	55.000 kr.

Hvis den tidligere straffesag fx vedrørte nedstyrtningsfare og således ikke var ligartet med den nye overtrædelse, ville bøden ikke efter de tidligere regler skulle forhøjes som følge af gentagelse, og bøden ville da have været 45.000 kr.

Hvis virksomheden FØR lovændringen to gange indenfor inden for fire år tidligere var straffet for ligartede overtrædelser af arbejdsmiljøloven, ville bøden have været 90.000 kr., da gentagelsesvirkningen ved et tredjegangstilfælde praksis før lovændringen var en fordobling af den beregnede bøde – altså 100 %.

Case 6 - AMP Nedfald af genstande, sammenstyrtning m.m. – Stor virksomhed: 92 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i case 6, som følge af initiativ 12: Uændret.

Et aktieselskab foretog aflæsning af nogle ca. 700 kg. tunge og 8,5 meter lange jernspær fra en trailer uden, at det skete sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. En ansat stod således under spærene, mens han løsnede nogle surringsbånd uden, at spærene herunder var sikret mod at falde af traileren, hvilket bevirkede, at det yderste jernspær faldt ned fra traileren og ramte den ansatte. Den ansatte pådrog sig alvorlig personskade i form af bl.a. amputation af underben.

Overtrædelsen skete i 2016, og en bøde skal derfor fastsættes efter de nye strafskærpselsesregler.

Arbejdstilsynet har indstillet til politiet at selskabet pålægges en bøde på 105.000 kr. Sagen er endnu ikke afgjort endeligt.

I den konkrete sag tager bødepåstanden udgangspunkt i en grundbøde på 20.000 kr., idet der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Grundbøden er herefter fordoblet, jf. § 82, stk. 2, idet der ved ulykken er sket en alvorlig personskade. Der er herefter tillagt 20.000 kr. til grundbøden, idet virksomheden tidligere (marts 2015) er idømt en bøde for en (ligeartet) grov overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen (ulykke med alvorlig personskade i forbindelse med stabling af 450 kg tunge og 2 X 4 meter lange dørklader, hvorunder en plade faldt ned og ramte en ansat), jf. § 82, stk. 5, nr. 4. Da virksomheden har 92 ansatte er der slutteligt foretaget en differentiering af bøden med 75 % efter lovens § 82, stk. 6.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Forhøjelse alvorlig personskade, jf. § 82, stk. 2	20.000 kr.
Særligt skærpende omstændigheder, jf. § 82, stk. 5, nr. 4	20.000 kr.
Differentiering, § 82, stk. 6 (75 %)	<u>45.000 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	105.000 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Forhøjelse alvorlig personskade, jf. § 82, stk. 2	20.000 kr.
Differentiering, jf. dagældende § 82, stk. 4 (75 %)	30.000 kr.
Gentagelsesvirkning af tidligere straf i et andengangstilfælde indenfor 2 år, jf. retspraksis (50 %)	<u>35.000 kr.</u>

Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler **105.000 kr.**

Hvist den tidligere straffesag vedrørte fx uforsvarlig anvendelse af et teknisk hjælpemiddel, og således ikke var ligeartet med den nye overtrædelse, ville bøden ikke efter den tidligere praksis skulle forhøjes, og bøden ville da have været 70.000 kr.

Hvis virksomheden FØR lovændringen 2 gange indenfor inden for 4 år tidligere var straffet for ligeartede overtrædelser af arbejdsmiljøloven, ville bøden have været 140.000 kr., da gentagelsesvirkningen ved et tredjegangstilfælde praksis før lovændringen var en fordobling af den beregnede bøde – altså 100 %.

Case 7 - AMP Vold og traumatiske hændelser - Meget stor virksomhed: 8289 ansatte

Forskel i bødestørrelsen i case 7, som følge af initiativ 12: +55.000 kr.

Arbejdet på et kommunalt bosted for psykisk syge beboere var ikke planlagt, tilrettelagt og udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. En ansat ledsagede således i juli 2016 en beboer med kendt voldelig adfærd alene til en bank for at hæve penge, hvilket førte til, at den ansatte blev udsat for vold i form af flere slag, da beboeren blev nægtet at hæve flere penge end aftalt. Den ansatte pådrog sig personskade som følge af volden.

Overtrædelsen skete i 2016, og en bøde skal derfor fastsættes efter de nye strafskærpselsesregler.

Arbejdstilsynets bødepåstand i sagen var en bøde på 100.000 kr. Sagen er afgjort med vedtagelse af en udenretligbødevedtagelse på samme beløb.

I den konkrete sag tager bødepåstanden udgangspunkt i en grundbøde på 20.000 kr., idet der er tale om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Der er herefter lagt 10.000 kr. til grundbøden, idet der i forbindelse med overtrædelsen foreligger skærpende omstændigheder, da en ansat kom til skade ved overtrædelsen, jf. § 82, stk. 4, nr. 1. Der er herefter lagt 20.000 kr. til grundbøden, idet kommunen tidligere (februar 2016) har vedtaget en bøde for en grov (ikke ligeartet) overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, (ulykke i forbindelse med uforsvarlig anvendelse af et teknisk hjælpemiddel – en brændekløver) jf. § 82, stk. 5, nr. 4. Da virksomheden har 111 ansatte er der slutteligt foretaget en differentiering af bøden med 100 % efter lovens § 82, stk. 6.

Bødeberegning opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Skærpende omstændighed, jf. § 82, stk. 4, nr. 1	10.000 kr.
Særligt skærpende omstændigheder, jf. § 82, stk. 5, nr. 4	20.000 kr.
Differentiering, § 82, stk. 6 (100 %)	<u>50.000 kr.</u>
Beregnet bøde for det aktuelle forhold	100.000 kr.

Bødeberegning efter *tidligere* regler opstillet skematisk:

Grundbøde, jf. § 82, stk. 1	20.000 kr.
Differentiering, jf. dagældende § 82, stk. 4 (100 %)	20.000 kr.
Skærpende omstændighed, jf. dagældende § 82, stk. 5, nr. 1	<u>5.000 kr.</u>

Ingen gentagelsesvirkning, da ej ligeartet tidligere straffesag

Beregnet bøde for det aktuelle forhold efter gamle regler **45.000 kr.**

Hvis den tidligere straffesag havde vedrørt en ligeartet overtrædelse af det psykisk arbejdsmiljø, ville bøden have været 65.000 kr. (afrundet), da gentagelsesvirkning af en tidligere straf i et andengangstilfælde indenfor to år tidligere var en forhøjelse på 50 %.

Hvis virksomheden, FØR lovændringen to gange indenfor inden for fire år tidligere var straffet for ligeartede overtrædelser af arbejdsmiljøloven, ville bøden have været 90.000 kr., da gentagelsesvirkningen ved et tredjegangstilfælde efter praksis var en fordobling af den beregnede bøde – altså 100 %.